

Секція 1
ПСИХОЛОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЧИННИКИ
РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА

АДАМЕНКО Віра,

*здобувачка II (магістерського) рівня вищої освіти Полтавського
національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка*

Науковий керівник: ГІБАЛОВА Наталія,

*кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри початкової освіти
Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка*

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ПРОЄКТНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Сучасні виклики суспільства вимагають від освітньої системи підготовки особистості, здатної до творчого мислення, самостійного вирішення проблем, ефективної комунікації та співпраці. Одним з ефективних засобів досягнення цієї мети є використання проєктних технологій у навчально-виховному процесі початкової школи. Проєктна діяльність сприяє розвитку творчих здібностей молодших школярів, формуванню ключових компетентностей, необхідних для успішної адаптації у сучасному світі.

У Державному стандарті початкової освіти зазначено, що одним із завдань початкової освіти є «становлення та розвиток особистості дитини, її творчих здібностей, нахилів, обдарувань» [2]. Саме тому важливим є створення педагогічних умов, які б сприяли розвитку творчих здібностей учнів початкової школи. Одним із ефективних шляхів розвитку творчих здібностей учнів є проєктна технологія, що передбачають створення учнями певного продукту та його презентацію.

У педагогічній науці проблема розвитку творчих здібностей учнів досліджувалась багатьма науковцями (Ш. Амонашвілі, В. Сухомлинський, О. Савченко, Н. Бібік, О. Онопрієнко, М. Лук'янчук, С. Сисоєва, Т. Волубаєва, Н. Ляшова та ін.). У дослідженнях науковців висвітлено різні аспекти проблеми творчого розвитку молодших школярів. Зокрема, Т. Волубаєва приділяла увагу розвитку творчої активності молодших школярів засобами інформаційних технологій. Н. Ляшова вивчала проблему формування творчості молодших школярів на основі логічної підготовки.

Українські педагоги Н. Бібік, О. Вашуленко, Н. Макарчук, О. Онопрієнко та інші досліджували питання використання проєктних технологій у навчанні молодших школярів, підкреслюючи їхню роль у розвитку творчих здібностей та активізації пізнавальної діяльності учнів. Зокрема, О. Вашуленко присвятив свої праці вивченню проєктної технології навчання молодших школярів, розглядаючи її як ефективний засіб розвитку їхньої пізнавальної активності, самостійності та творчих здібностей [1]. Вона зосереджується на важливості врахування вікових та індивідуальних особливостей учнів під час організації проєктної діяльності, а також на необхідності інтеграції різних навчальних предметів у проєкти.

О. Онопрієнко досліджувала метод проєктів як засіб розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів [3]. Вона виявила, що проєктна діяльність сприяє підвищенню мотивації учнів до навчання, розвитку їхньої самостійності, творчого мислення та комунікативних навичок. Особливу увагу дослідниця приділяє створенню сприятливого освітнього середовища, яке стимулює пізнавальний інтерес та активність учнів.

Метою нашого дослідження є обґрунтування педагогічних умов використання проєктних технологій для розвитку творчих здібностей молодших школярів (під *педагогічними умовами* розуміємо сукупність взаємопов'язаних та взаємозалежних компонентів освітнього процесу, що сприяють ефективному

використанню проєктних технологій для розвитку творчих здібностей молодших школярів).

На основі аналізу наукової літератури та педагогічного досвіду, нами виділено такі педагогічні умови використання проєктних технологій для розвитку творчих здібностей молодших школярів:

1. *Врахування вікових, індивідуальних особливостей та рівня пізнавальної діяльності молодших школярів* для успішної реалізації проєктної діяльності. Вчитель повинен підбирати проєкти, що відповідають інтересам, потребам та можливостям кожної дитини, враховуючи їхній вік, рівень знань та умінь. Важливим є диференціація завдань у межах одного проєкту для учнів з різним рівнем підготовки, індивідуальний підхід і допомогу кожному учневі відповідно до їх особливостей.

2. *Міжпредметний підхід до виконання проєктів, інтеграція різних навчальних предметів.* Інтеграція навчальних предметів у проєктну діяльність сприяє формуванню цілісного світогляду учнів, розвитку їхнього критичного мислення та здатності застосовувати знання у різних контекстах. Міжпредметні проєкти дозволяють учням побачити взаємозв'язок між різними дисциплінами, що сприяє глибшому розумінню навчального матеріалу та розвитку творчих здібностей.

3. *Залучення дітей до планування і керівництва проєктною діяльністю.* Учні повинні бути активними учасниками проєктної діяльності, починаючи з вибору теми та закінчуючи презентацією результатів. Залучення дітей до планування та керівництва проєктом сприяє розвитку їхньої самостійності, відповідальності, ініціативності та лідерських якостей. Це також дає їм можливість висловити свої ідеї, проявити творчість та реалізувати свій потенціал.

4. *Організація творчого освітнього середовища.* Творче освітнє середовище – це простір, де учні відчують себе комфортно, вільно висловлюють свої думки та ідеї, експериментують та не бояться помилок. Таке середовище сприяє розвитку

творчого мислення, уяви, фантазії та інноваційного підходу до вирішення проблем. Вчитель повинен створювати атмосферу довіри, підтримки та співпраці, де кожна дитина відчуває себе цінною та важливою.

5. *Залучення батьків до спільної творчої діяльності з дітьми.* Співпраця з батьками є важливим аспектом успішної реалізації проєктної діяльності. Батьки можуть підтримувати дітей у їхніх проєктах, надавати їм необхідні ресурси та допомогу, а також брати участь у спільних творчих заходах. Залучення батьків до освітнього процесу сприяє зміцненню зв'язків між школою та сім'єю, підвищенню мотивації учнів та розвитку їхніх творчих здібностей.

Отже, використання проєктних технологій у початковій школі є ефективним засобом розвитку творчих здібностей молодших школярів. Проєктна діяльність сприяє формуванню ключових компетентностей, необхідних для успішної адаптації у сучасному світі, а виділені педагогічні умови забезпечують ефективність використання проєктних технологій та сприяють розвитку творчого потенціалу кожної дитини.

Список використаних джерел:

1. Вашуленко О. Проєктна технологія навчання молодших школярів. *Початкова освіта*. 2010, № 3. С. 3-6.
2. Державний стандарт початкової освіти, URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavnij-standart-pochatkovoyi-osviti>
3. Онопрієнко О. В. Метод проєктів як засіб розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів. URL: <http://www.disslib.org/metod-proektiv-yak-zasib-rozvytku-piznavalnykh-interesiv-molodshikh-shkolyariv.html>